

การผ่าตัดลดความอ้วน (Bariatric Surgery)

Bariatric Surgery คืออะไร?

การผ่าตัดลดความอ้วนคือการรักษาโรคอ้วนโดยศัลยกรรม ซึ่งไม่ใช่แค่ลดน้ำหนัก แต่ช่วย ปรับการกินและการดูดซึมอาหาร เพื่อให้ น้ำหนักลดลงอย่างยั่งยืน เหมาะสำหรับผู้ที่มีการควบคุม น้ำหนักด้วยวิธีปกติไม่ได้ผล

หลักการทำงาน:

- 1.ลดขนาดกระเพาะอาหาร → กินได้น้อยลง
- 2.เปลี่ยนทางเดินอาหารบางส่วน → ลดการดูดซึมพลังงานและสารอาหาร
- 3.กระตุ้นฮอร์โมนควบคุมความอยากอาหาร เช่น GLP-1 → ลดความหิว

สาเหตุ/เหตุผลที่ควรทำ

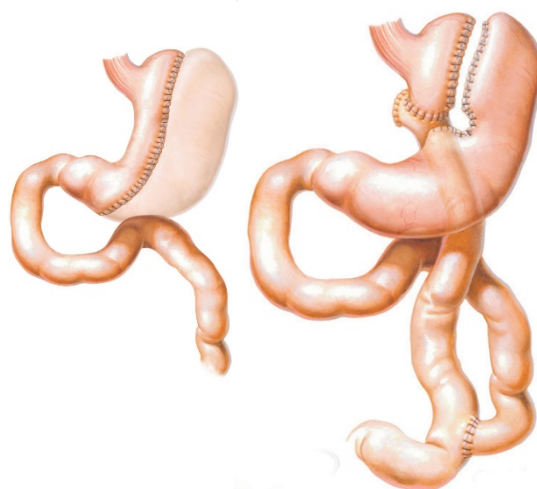
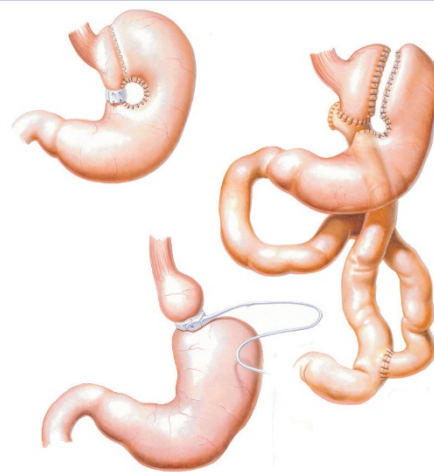
- โรคอ้วนรุนแรง: BMI ≥ 40
- โรคอ้วนที่มีโรคร่วม: BMI ≥ 35 + โรคร่วม เช่น
- เบาหวานชนิดที่ 2
- ความดันโลหิตสูง
- ไขมันในเลือดสูง
- หยุดหายใจขณะหลับ (Obstructive sleep apnea)
- โรคข้อเสื่อม, ภาวะหัวใจหรือหลอดเลือด
- การควบคุมน้ำหนักแบบอื่นล้มเหลว

อาการ/ปัญหาที่พบบ่อยในผู้ป่วยโรคอ้วน

- หายใจลำบากหรือเหนื่อยง่าย
- ปวดข้อหรือข้อเสื่อม
- เบาหวานควบคุมยาก
- ความดันโลหิตสูงหรือไขมันในเลือดผิดปกติ
- ภาวะหยุดหายใจขณะหลับ

การประเมิน/วินิจฉัยก่อนผ่าตัด

- 1.ประวัติและตรวจร่างกาย: น้ำหนัก ส่วนสูง BMI โรคร่วม พฤติกรรมการกิน สุขภาพจิต
- 2.ตรวจเลือดและฮอร์โมน: น้ำตาล ไขมัน ดัชนีมวลกาย ไทรอยด์

- 3.ประเมินโภชนาการ: ตรวจสอบความพร้อมในการปรับพฤติกรรม
- 4.ประเมินจิตวิทยา: ตรวจสอบภาวะซึมเศร้า ภาวะกินผิดปกติ
- 5.ตรวจเพิ่มเติม: เช่น การส่องกล้องกระเพาะอาหารหรือเอกซเรย์ในบางราย

ข้อดีของการผ่าตัด

- ลดน้ำหนักส่วนเกินได้ 50–70% ภายใน 1–2 ปี
- ควบคุมหรือหายจากโรคร่วม เช่น เบาหวาน ความดัน ไขมันสูง
- ลดความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือด
- คุณภาพชีวิตดีขึ้น เช่น เดินง่าย ทำกิจกรรมสะดวกขึ้น

ความเสี่ยง/ภาวะแทรกซ้อน

- ภาวะแทรกซ้อนจากการผ่าตัด: เลือดออก, ติดเชื้อ, ลิ่มเลือดอุดตัน
- ขาดสารอาหาร: วิตามิน B12, ธาตุเหล็ก, แคลเซียม, วิตามิน D
- ปัญหาทางระบบทางเดินอาหาร: ท้องร่วง, คลื่นไส้, แผลแยก
- ปัญหาทางจิตใจหรือพฤติกรรมการกินผิดปกติ

ควรหรือไม่ควรทำ

ควรพิจารณา

- ✓ ผู้ที่มีโรคอ้วนรุนแรง + โรคร่วม
- ✓ ลดน้ำหนักวิธีอื่นไม่ได้ผล
- ✓ พร้อมปรับพฤติกรรมการกินและติดตามแพทย์

ไม่ควรทำ

- ✗ ตั้งครรภ์หรือวางแผนตั้งครรภ์เร็ว
- ✗ มีโรคจิตควบคุมไม่ได้
- ✗ ติดสุราหรือสารเสพติด
- ✗ ไม่สามารถปฏิบัติตามการดูแลหลังผ่าตัดได้

สรุป

Bariatric surgery เป็นการรักษาโรคอ้วนที่มีประสิทธิภาพสูง ช่วยลดน้ำหนักและโรคร่วมได้จริง แต่ต้องอยู่ภายใต้การประเมินอย่างละเอียดและต้องมีความพร้อมปรับพฤติกรรมตลอดชีวิต